

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra Levnet og Meeninger (DK)

Citation: Ewald, Johannes: "Herr Panthakaks Historie og Meeninger", i Ewald, Johannes: *Herr Panthakaks Historie og Meeninger*, udg. af Johnny Kondrup, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 137. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald01dkval-shoot-idm140540297121520/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Herr Panthakaks Historie og Meeninger

ved sin Morgen-Røde give sin beskjærmende Nærværelse tilkjende i ethvert af hendes Træk – Taus, forvirred, beskjemmed, nedtrykt, skal da den læsterhafte selv tilbede den Allerhelligste, under hendes Billede – hemmelig ønske sig hende værdig – sætte sig for, at stræbe derefter – og vist langtfra at skrækkes for hende, kun skrækkes for nogentid, at fornærme den Dyd, der har sit Tempel i hendes ædle Hjerter –

Men skulde det være let, min Herr Moralist, altid at skjælne Dydens Aivor fra Prudens Kunst – Eller med andre Ord, skulde denne sidste ikke ved Vittighed og Øvelse, kunde lære fuldkommen at efterterabe disse ukunstlede Træk af Uskyldigheden? –

Sandt at sige, min Herre, Deres Spørgsmaal – –

Dog min Skjæbne har mange Aar efter den Tid, hvis Historie jeg fortæller, bragt mig til at rende Panden i Stykker, imod en anden Prude, som jeg ikke skal forsømme, efter min Evne at forevige en Smule – og jeg haaber i Anledning af hende, at kunde bidrage meget til denne Materis fuldkomne Oplysning – Nu vil jeg kun sige en af mine Meeninger desangaaende – Jeg har nemlig det stadige Tillid til Forsynet, at det til Dydens Sikkerhed ikke har elladt nogen, at efterterabe den saaledes, at et Menneske uden Skjodesløshed, eller uden Lidenskabernes Forblindelse kunde blive bedraget derved – For en opmærksom Kjender, vil Lasteret uden Tvivl rebe sig strax – fordi vi ved en nogenledes flittig AgtpaaGiverhed paa Mennesket, langt bedre og fuldkomnere kan lære at forstaae det hieroglyphiske Sprog, hvormed endog de fineste og mindst bevogtede Miner tale; end af de beste Grammatiker, det, der allene gaaer igjennem Læberne – da nemlig Affecten og Hjerter ulige oftere blander sig i hiint, end i dette – Og selv for den meest uerfarne, naar han kun tillige er saa frygt-som og forsigtig, som han bør være, og for Resten har de faae sunde Maximer, som den allerenfoldigste bør være udrustet med, kan det neppe skjule sig længer, end indtil det maae snappe efter Været – thi enhver Forstillelse er vist et udmattende Arbeide, og kan ikke udholdes uden Hvile – – – Nu vil jeg vende tilbage til den Nymphe, som jeg her taler om –

Egentlig har jeg kun to Ting tilbage, at sige om hende – den ene, at hun kort efter den Tid, da jeg fortvivlede over hendes strænge Dyd, tilstedte en af min Verts Dreng, en Frisched, hvis Følger hver Dag blev kjendeligere paa hendes Person – Hun tvang sin Fader, pludselig